

הצעה לבחינה מחדש של תהליך קידום התקינה של עריכת תמלילים דו כיוונית

כתב: אבי הראל

רקע

במהלך השנים האחרונות הוועדה השקיעה זמן רב במאמץ להגדיר תקן שהוא נוח ואינטואיטיבי לאוכלוסיית יעד של אנשים שאינם מומחי תקינה בתחום המחשוב. להערכתי, הצלחנו לאפיין בעיות מרכזיות בהן מתחבטים משתמשים באוכלוסיית היעד, כאשר נותרו עדיין התלבטויות בנושאים שהם בשוליים. יחד עם זאת, עדיין לא התחלנו את הדיון בנושאים חשובים אחרים אליהם התקן צריך להתייחס.

מטרה

אני מציע בזאת שעל בסיס ההחלטות אליהן הגענו עד כה הוועדה תכין תכנית אב להמשך תהליך התקינה, במטרה להכין תוך חודשים ספורים גירסא של התקן שהיא ראויה להפצה, גם אם אינה מושלמת.

הישגים

במהלך הדיונים הגענו להחלטות חשובות בנושאים הבאים:

1. אימוץ הגישה על פיה המשתמש יוכל לזהות על פי הסמן שהיישום הוא דו-כיווני.
2. אימוץ הגישה על פיה מספיק שהמשתמש יסתכל על הסמן בכדי לזהות את מצב המקלדת, ולחזות את האפקט של הקלדה על מקשי התווים.
3. החלטה על דגלונים בראש הסמן שמייצגים את מצב המקלדת כמענה לשתי הנקודות לעיל.
4. הסכמה על העיקרון שבהקלדה רצופה ושוטפת, המשתמש יוכל לנבא את מופע הטקסט על גבי המסך, ושניבוי זה יתאים לאינטואיציה של אנשים שמקלידים באופן עיוור, מבלי להתבונן במסך.
5. אימוץ הגישה על פיה המשתמש אינו מודע לכרונולוגיה של ההקלדה, גם כאשר זו בוצעה באופן עיוור. בתהליך העריכה המשתמש מצביע על המקום בו התווים יוכנסו על גבי המסך, ואינו מתייחס למיקום בזיכרון המחשב, הנקבע על פי הכרונולוגיה של ההקלדה.
6. הוגדרו מצבים בהם קיימת בעיית עמימות במצבי גבול, בהם מופע הסמן במסך נמצא בין תווי טקסט המשתייכים לשני מצבי המקלדת,
7. כפתרון לבעיית העמימות בכנסת תווים במצבי גבול כלעיל, הוחלט שמיקום הסמן בזיכרון הלוגי ייקבע על פי מצב המקלדת, כך שהתו הבא יופיע על גבי המסך במקום בו מופיע הסמן.
8. הוגדרו מצבים בהם קיימת בעיית עמימות במחיקת תווים, בהם המחיקה לא תהיה תואמת את מיקום הסמן על גבי המסך.
9. כפתרון לבעיית העמימות במחיקת תווים, הוסכם שיש צורך להציג למשתמש אינדיקציה שתאפשר חיזוי של האפקט של הקלדה על מקשי המחיקה.

נושאים בהם קיימת עדיין התלבטות

להלן רשימה חלקית של נושאים בהם דנו, אותם אני זוכר ברגעים אלו.

10. אפיון של בעיית העמימות במצבים מורכבים, במקרים בהם הסמן מופיע על גבי המסך בסמוך לתווי ספרות, תווים ניטראליים, סימני פיסוק, תווים כיווניים (סוגריים, גרשיים ...)
11. משמעות המקרים של עמימות מורכבת לגבי הקשר בין ייצוג הטקסט בזיכרון לבין המופע על גבי המסך.
12. הגדרה של תהליך בחירת בלוק או רצף של טקסט בעזרת העכבר
13. מדיניות בנושאים בהם ראוי להשאיר למפתח היישום את ההחלטה לגבי פתרון.

נושאים בהם עדיין לא קיימנו דיון

לא קיימנו עדיין דיון בנושאי הבאים:

- א. אבחנה בין מסמך שהוא LTR בלבד לבין מסמך שהוא דו-כיווני. האם יש להגדיר את סוג המסמך במפורש, או במשתמע על פי הטקסט?
- ב. באיזה אופן המשתמש מגדיר את כיווניות הפסקאות? האם יש הגדרה של ברירת מחדל על פי סוג המסמך, או על פי זו של הפיסקה הקודמת?
- ג. באיזה אופן המשתמש יחליף את הכיווניות של פיסקה, במידת הצורך?
- ד. מהי הבעייתיות בהחלפת הכיווניות, מה ניתן לתקן אוטומטית ומה המשתמש נדרש לתקן ידנית?
- ה. הקשר בין כיווניות הפיסקה, הכיווניות המשתמעת משפת המקלדת, והכיווניות של תווים כיווניים.
- ו. נושאים בהם ראוי לדחות את ההחלטה לשלב עדכון התקן בעוד חמש שנים.

הצעה

מהדיונים עד כה ברור שהנושאים הפתוחים הם רבים ומורכבים. להערכתי, בדרך בה אנחנו מקיימים את הדיונים, לא ניתן לגבש תקן סביר בזמן סביר. לדעתי, כדאי להחליט על יעד, לגבש תקן בתוך שנה. בכדי להגיע ליעד זה ברור שנצטרך לעגל פינות, להשאיר למפתחים חופש פעולה מסוים, בנושאים שאינם מהותיים, ולדחות את הנושאים שבשוליים לשלב עדכון התקן בעוד חמש שנים.

לדעתי, כדאי לקחת פסק זמן מהדיונים הטכניים, להגדיר סדר קדימות בטיפול בנושאים שצריכים להיכלל בתקן, ולקבוע תכנית עבודה ולוח זמנים לקידום הנושאים השנויים במחלוקת.